

Ettepanek	Hetkeseis ja vastutusala	Lahendus *
<p>1. Looma julma kohtlemise eest rangemate karistuste kehtestamist ja regulatsiooni täpsustamist – esikohal peab olema loom ise, sh looma elu ja tervis. Looma julma kohtlemise mõiste peab olema selgelt ja üheselt mõistetavalt sisustatud</p>	<p><u>Ei ole MeM-i vastutusalas.</u> Karistusseadustik § 180. Alaealisele julmuse eksponeerimine. Trahvimäärad: Füüsiline isik – kuni 300 trahviühikut; Juriidiline isik kuni 3200 €. § 264. Looma julm kohtlemine. Trahvimäärad: Füüsiline isik – rahatrahv või kuni aastane vangistus; Juriidiline isik – rahatrahv; Lisakaristusena: § 52². Loomapidamise keeld - Looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest võib kohus lisakaristusena kohaldada mis tahes looma või teatud loomaliiki kuuluva looma pidamise keeldu: 1) kuriteo korral kuni viieks aastaks; 2) väärteo korral kuni kolmeks aastaks.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse. Vajadusel teeb MeM ettepaneku karistusseadustiku muutmiseks.</p>
<p>2.Kriminaalmenetlustes loomade kaitset tagava regulatsiooni kehtestamist ehk loomade advokaadi regulatsiooni ja advokaadi menetluse kaasamise kohustuse kehtestamist või süüteo menetluses tehtud toimingute ja aktide vaidlustamist võimaldava kaebeõiguse andmist loomakaitsega tegelevatele ühingutele ühes kohustusega kaasata menetluses olevate juhtumite juurde loomakaitsega tegelev ühing</p>	<p><u>Ei ole MeM-i vastutusalas.</u></p>	
<p>3. Igasse politseiprefektuuri loomade väärkohtlemisega tegeleva üksuse loomist</p>	<p><u>Ei ole MeM-i vastutusalas.</u></p>	
<p>4. Veterinaararstidele lemmiklooma väärkohtlemise kahtlusest teatamise kohustuse kehtestamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u> Hetkel regulatsioon puudub. Nii VTA, PPA kui KKA kodulehtede või telefoni kaudu on loodud vabatahtlik vihjete edastamise võimalus, mida mitte ainult veterinaararstid, vaid ka tavakodanikud küllaltki aktiivselt kasutavad. Tõenäosus, et looma väärkohtleja viib sama looma veterinaararsti juurde on kaduvväike.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse õigusakte. Veterinaararste saab mõjutada erialaorganisatsioonide kaudu. Teadlikkuse tõstmine.</p>

	<p>LoKS § 4 sätestab looma suhtes lubamatu teo. Looma suhtes lubamatu tegu on looma hukkamist, vigastamist või talle valu ja välditavaid füüsilisi ja vaimseid kannatusi põhjustav tegu, nagu looma sundimine talle üle jõu käivatele pingutustele, loomavõitluse korraldamine, looma hülgamine või abitusse seisundisse jätmine, loomale kannatusi põhjustav aretustegevus ja muu sarnaste tagajärgedega tegu, mis ei ole tingitud looma ravimisest, muust veterinaarsest menetlusest ega hädaolukorrast, välja arvatud käesoleva seaduse § 10 lõikes 1 nimetatud juhud ja käesoleva seaduse nõuetele vastavad loomkatsed.</p> <p>§ 66² sätestab karistusemäärad looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest:</p> <p>(1) Looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.</p>	
5. Looma äravõtmise regulatsiooni muutmist	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u></p> <p>Loomakaitseseaduse muutmise (226 SE) on Riigikogus menetluses.</p>	Seadusemuudatus on Riigikogu menetluses ja jõustub eeldatavasti 10. jaanuaril 2021.
6. Loomapidamisõiguse äravõtmise määra pikendamist, keelu laienemist looma väärkohtlejaga ühes elukohas elavatele isikutele	<p><u>Ei ole MeM-i vastutusalas.</u></p> <p>Karistusseadustik§ 52². Loomapidamise keeld</p> <p>Looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest võib kohus lisakaristusena kohaldada mis tahes looma või teatud loomaliiki kuuluva looma pidamise keeldu:</p> <p>1) kuriteo korral kuni viieks aastaks;</p> <p>2) väärteo korral kuni kolmeks aastaks.</p> <p>Puudub igasugune õiguslik alus looma väärkohtlejaga samas elava isiku suhtes sanktsioonide kehtestamiseks, kui see isik ei ole looma suhtes toime pannud väärtegu ega kuritegu.</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse. Vajadusel saab MeM teha ettepaneku karistusseadustiku muutmiseks.
7. Loomadega suguühenduse keelamist ja sellise teo kriminaliseerimist	Tegevus on käsitletav looma suhtes lubamatu teona.	

	<p>LoKS § 66² sätestab karistused looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest:</p> <p>(1) Looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.</p> <p>Juhul, kui tegu on toime pandud julmal viisil, siis tuleneb karistus karistusseadustiku:§ 264. Looma julm kohtlemine</p> <p>(1) Looma suhtes lubamatu teo toimepanemise eest:2) avalikus kohas või 3) julmal viisil – karistatakse rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –.karistatakse rahalise karistusega</p>	
8. Üleriigilise metsarahu (sh erametsades) kehtestamist loomade ja lindude pesitsusperioodil (15.03 - 15.08);	<u>Ei ole MeM-i vastutusalas.</u>	
9. Riikliku metsloomade taastuskeskuse-haigla ja tugipunktide loomist. Kõikide abitus olukorras olevate loomaliikide (sh suurulukite) ravimist ja rehabiliteerimist	<u>Ei ole MeM-i vastutusalas.</u>	
10. Hobuslaste pidamistingimusi reguleeriva määruse kehtestamist, sh ratsa- ja tööhobuste treening- ja töökoormuse reguleerimist	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u></p> <p>Hetkel kehtivad loomakaitseseaduse üldnõuded. Täpsem regulatsioon määruse näol ja volitusnorm ministrile tööhobuste kasutamise nõudeid kehtestada puudub.</p>	<p>Koostöös hobusekasvatajate organisatsioonidega analüüsitakse põhjendusi ja mõjusid.</p> <p>Ei ole teada, kas ja mis ulatuses probleem eksisteerib.</p>
11. Kasside ja koerte kiipimise kohustuse kehtestamist seadusega ning samas ka üleriigilise lemmikloomade registri loomist	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u></p> <p>Kiipimise kohustuse on kehtestanud KOV-id oma eeskirjadega. Samuti on olemas register, millega on liitunud 50 omavalitsust 70-st.</p>	<p>Koerte ja kasside identifitseerimise nõuded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 2016/429 ja selle delegeeritud määruses.</p>

		EL õigus ei näe ette kohustuslikku kiibistamise kehtestamist. Kehtiva õiguse kohaselt on see kohaliku omavalitsuse otsustada, kuna koerte ja kasside populatsioonide suurused erinevad oluliselt omavalitsuste kaupa. KOV-id on suurel määral liitunud olemasolevate registriteenust pakkuvate platvormidega (SPINTEK ja EVS). Väljatöötamiskavatsus on ettevalmistamisel ja valmib 2021 lõpuks.
12. Koerte püsivalt ketis pidamise keelamist	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008 a määrus nr 76.</p> <p>§ 10. Koera pidamine ketis</p> <p>(1) Ketis peetava koera kaelarihm ei tohi olla metallist ega poov.</p> <p>(2) Kui koera kett on kinnitatud jooksutrossile, peab koer saama liikuda piki trossi 10 m ulatuses ja vähemalt 2 m laiuti kummalegi poole.</p> <p>(3) Kui koera kett on kinnitatud muule sobivale vahendile, siis peab koer saama liikuda vähemalt 40 m² ulatuses.</p> <p>(4) Kui koera kett on metallist, siis peab keti ja jooksutrossi või muu sobiva vahendi ühenduskoht olema sellisest materjalist, mis koera liikumise ajal ei tekitaks koera häirivat heli.</p> <p>(5) Koera kett peab paiknema nii, et oleks välistatud selle keerdumine puu või muu eseme ümber.</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust. Vajalikud teaduslikud alused või ekspertarvamus.
13. Koerte aedikute minimaalse pindala suurendamist	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008 a määrus nr 76</p> <p>§ 11. Koera pidamine väliaedikus</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.

	<p>(1) Koera väliaediku pindala peab olema kuni 5 kg kaaluva koera puhul vähemalt 3,5 m², kuni 10 kg kaaluva koera puhul 4 m², kuni 20 kg kaaluva koera puhul 4,5 m², kuni 50 kg või rohkem kaaluva koera puhul vähemalt 7 m² looma kohta.</p> <p>(2) Kui väliaedikus peetakse üle ühe koera, tuleb väliaediku pindala arvutamiseks lisada lõikes 1 ühe koera jaoks ettenähtud pindalale samas lõikes toodud vajalik pindala vastavalt koerte arvule ja nende keskmisele kaalule.</p>	Vajalikud teaduslikud alused või ekspertarvamus.
14. Koerte haukumist takistavate elektrooniliste kaelarihmade keelustamist, looma kaelale suunatud ogadega kaelarihma kasutamise keelamist	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u></p> <p>Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008. a määrus nr 76</p> <p>§ 10. Koera pidamine ketis</p> <p>(1) Ketis peetava koera kaelarihm ei tohi olla metallist ega poov.</p> <p>Elektrooniliste kaelarihmade puhul tuleks kindlasti arvestada nende kasutamise perioodi – mõnel pool on vajalik, et koer ei hauguks igavusest päeval, teisalt – avaliku korra tagamiseks, et ta ei rikuks öörahu.</p> <p>Ogadega kaelarihm võib olla suurte koerte puhul vältimatu, et tagada inimeste ja teiste loomade ohutus.</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.
15. Jahikoerte treenimise regulatsiooni kehtestamist, sh treenimise keelamist elusloomadega	<p><u>Ei ole MeM-i vastutusallas.</u></p> <p>Jahiseadus reguleerib jahikoerte tõunimistut, väljaõpet, kasutamist jne.</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös jahioorganisatsioonidega, vajadusel muudetakse ministri määrust.
16. Lemmikloomade püsivalt rõdudel ja verandadel pidamise keelamist	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u></p> <p>Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008. a määrus nr 76</p> <p>Püsivalt pidamine tähendaks aastaringset pidamist.</p> <p>Vikipeedia kohaselt on veranda hoone sees või selle küljes olev hooneosa, mille seinad võivad olla klaasidega või ilma. Veranda on mõeldud enamasti suviseks kasutamiseks. Verandaks võidakse nimetada</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.

ka katusega rõdu. Ei ole selge, miks seal lemmiklooma pidada ei tohi, kui heaolu on tagatud.

Rõdu või avatud verandat võib käsitleda väliaedikuna. Seega kehtivad seal peetavale loomale väliaediku nõuded.

Näiteks koerte puhul:

§ 5. Lemmiklooma pidamiseks kasutatav väliaedik

(1) Lemmiklooma pidamiseks kasutatava väliaediku suurus peab olema vastavuses looma liigi, tõu, suuruse ja aktiivsusega.

(2) Väliaediku maapind peab olema varustatud sadevee äravoolukohtadega. Väliaediku maapind ei tohi olla libe ega põhjustada looma vigastumist kukkumise tagajärjel.

(3) Väliaediku tara peab olema valmistatud loomaliigile sobivast materjalist. Võrgust valmistatud tara võrgusilma suurus peab olema selline, et oleks välistatud looma kinnijäämine ja vigastumine.

§ 9. Koera liikumisvajaduse rahuldamine

Koerale tuleb tagada võimalus rahuldada liikumisvajadust, arvestades tema suurust ja temperamenti.

§ 11. Koera pidamine väliaedikus

(1) Koera väliaediku pindala peab olema kuni 5 kg kaaluva koera puhul vähemalt 3,5 m², kuni 10 kg kaaluva koera puhul 4 m², kuni 20 kg kaaluva koera puhul 4,5 m², kuni 50 kg või rohkem kaaluva koera puhul vähemalt 7 m² looma kohta.

§ 12. Koerakuut

(2) Väritingimustes peetaval koeral peab olema kuut või loomale ebasoodsate ilmastikutingimuste eest kaitset pakkuv muu ruum või ehitis.

Lemmiklooma pidamises verandal me looma heaolust lähtuvalt mingit probleemi ei näe, juhul kui LoKS üldnõuded ja määruse 76 nõuded on täidetud.

<p>17. Koerte ja kasside püsivalt puuris pidamise keelamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008 a määrus nr 76</p> <p>§ 13. Koera pidamise puur (1) Sõltuvalt koera suurusest peab olema puuripinda looma kohta vähemalt 2-7 ruutmeetrit. (4) Kui koera peetakse puuris või muus selletaolises ruumis, tuleb teda viia jalutama vähemalt kaks korda päevas.</p> <p>Seega on kehtiva määruse sättega välistatud püsivalt puuris pidamine.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.</p>
<p>18. Lemmikloomade üksi pidamise keelamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008 a määrus nr 76</p> <p>Tõenäoliselt peetakse silmas nn valvekoeri loomapidajast eemal asuval objektil või mis loomaliikidega lahendamist vajav probleem seotud on?</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.</p>
<p>19. Lemmikloomade paaritussageduse täpsemat reguleerimist</p>	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u></p> <p>LoKS - § 4. Looma suhtes lubamatu tegu ... loomale kannatusi põhjustav aretustegevus...</p> <p>Lemmikloomade pidamist reguleerib põllumajandusministri 2008 a määrus nr 76.</p> <p>§ 14. Paaritamine ja poegimine (2) Aretuseks kasutatavat emast koera ei tohi liiga sageli paaritada. Paarituse sageduse määramisel tuleb tagada koera tervis ja heaolu, arvestades koera vanust, tõugu, tervislikku seisundit ja eelmise pesakonna seisukorda. Vajaduse korral konsulteeritakse paaritamiseks sobivaima aja määramiseks veterinaararstiga.</p>	<p>Liiga sageli ei tohi paaritada. Reguleeritud ka sageduse hindamine. Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.</p>
<p>20. Töö-, teraapia- ja juhtkoerte dressuuri ja töögraafikut reguleerivate normide kehtestamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u></p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös asjaomaste organisatsioonide,</p>

	LoKS- Teraapiakoera loetelus ei ole. Töönormide kehtestamiseks puudub volitusnorm. Korrakaitseeadus reguleerib teenistuslooma, kui erivahendi kasutamist. Tuleks kaardistada, millised on probleemid.	PPA-ga, Vanglate teenistuse, ja MTA-ga, vajadusel muudetakse õigusakte.
21. Looma kadumisest teavitamise kohustuse kehtestamist, samuti omanikuta looma leidmisest teavitamise kohustuse kehtestamist ning hulkuva looma omandamiseks õiguslike aluste loomist	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u> Hulkuvate loomade valdkonda reguleerib VV 2002 a määrus nr 130 „Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord“.</p> <p>Hulkuva looma otsimise eest vastutab eelkõige loomaomanik. Ta võib selleks kasutada ka teavitamist võimalikult laiale ringile – sotsiaalmeedia, ajalehed, kuulutused jms.</p> <p>Hulkuva looma omandamiseks läbi varjupaiga on õiguslikud alused määruses nr 130 olemas.</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse õigusakte.
22. Varjupaikadesse toimetatud hulkuvate loomade minimaalse viibimise aja pikendamist seniselt kahelt nädalalt minimaalselt kolmele nädalale	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u> Loomakaitseeaduse § 5. Hulkuvad loomad sätestab minimaalseks püütud hulkuva looma pidamise ajaks varjupaigas 2 nädalat.</p> <p>Hulkuva looma otsimise eest vastutab eelkõige loomaomanik. Ta võib selleks kasutada ka teavitamist võimalikult laiale ringile – sotsiaalmeedia, ajalehed, kuulutused jms. Kui tal ei õnnestu looma leida, on kohustus looma otsimiseks, püüdmiseks ja pidamise või hukkamise korraldamiseks kohalikul omavalitsusel. Omavalitsus korraldab lemmiku, kelle omanikku kohe pole võimalik kohe leida, pidamise varjupaigas omal kulul kahe nädala jooksul eesmärgiga leida senine omanik. Pärast seda otsitakse loomale uus omanik või kui see ei õnnestu, siis ta eutaneeritakse, Praktikas hoitakse vähegi perspektiivseid (noori ja terveid) loomi varjupaigas varjupaiga kulul pikka aega ja tavaliselt nad ka uue kodu leiavad.</p> <p>Eutaneeritakse väga üksikuid koeri. Kasse mõnevõrra rohkem. (2018 – 44 koera ja 1200 kassi).</p>	Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös KOV-idega, vajadusel koostatakse seadusemuudatus.

	<p>Varjupaigas hoidmise kohustuse pikendamine 3-le nädalale paneb olulise lisakoormuse kohalikele omavalitsustele ja halvendab nende loomade heaolusaset, kellel potentsiaalselt oleks võimalik endale kiiresti uus omanik leida.</p>	
<p>23. Kauplustes müüdavatele lemmikloomadele sobivamaid (st rangemaid) tingimusi (suuremad puurid, akvaariumid jms, lemmikloomade müügisaalis või muus kaupluse ruumis hoidmise lubatud maksimaalse aja kehtestamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Loomakaitseseaduse § 33¹ Lemmikloomade pidamine kaupluses kehtestab üldnõuded loomade pidamisele kauplustes. Volitusnorm täpsemate nõuete kehtestamiseks puudub. § 33¹. Lemmikloomade pidamine kaupluses (1) Kaupluses müügiks pakutavat lemmiklooma on keelatud pidada kaupluse vaateaknal. (2) Kaupluses müügiks pakutavale lemmikloomale tuleb tagada tema normaalseks elutegevuseks vajalik piisavalt rahulik ja vaikne keskkond. Kaupluses tuleb välistada müügiks pakutava lemmiklooma ja kaupluse külastaja vaheline füüsiline kontakt ilma kaupluse töötaja järelevalveta. (3) Kaupluses müügiks pakutava lemmiklooma puur, terraarium ja akvaarium peavad olema samas ruumis müüdavatest lemmikloomatarvetest ja loomasöödast eraldatud vaheseina või muu eraldamist võimaldava vahendiga.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse.</p>
<p>24. Loomade müügi keelamist tänava- ja turukaubanduse korras</p>	<p><u>Ei ole MeM vastutusallas.</u> KOV reguleerida on tänavakaubanduse ja turgudel kauplemise eeskirjad. Kuni loomade heaolu ei ole ohus, ei ole keelamine põhjendatud.</p>	
<p>25. Kanade puuris pidamise ja lindude nokkade lõikamise keelustamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Loomakaitseseaduse § 9. Veterinaarsed menetlused võimaldab hetkel tibude nokkade lõikamist. Protseduur on vajalik, sest pidevas karjahierarhia võitluse tingimustes kannataksid osad kanad lõikamata nokkade puhul suurt füüsilist valu ja isegi sureksid. Kanade pidamist reguleerib 2003 a põllumajandusministri määrus nr 59. Üleminek kanade täiustamata puurides pidamiselt täiustatud puurides pidamisele toimus 2011 aastal. Ettevõtted olid sunnitud munakanade puurid välja vahetama. Protsess kulges paljudes riikides, sealhulgas ka Eestis, vaevaliselt ja hilinemisega. Paljud riigid, sealhulgas ka Eesti, töötas</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös linnukasvatajatega. Põhiline tööriist on tarbija teadlikkuse tõstmine ning ostueelistuse suunamine.</p>

	<p>ettevõtete nõuetele vastavusse viimiseks välja erinevaid toetuskeeme. Arvestades, et puuride amortisatsiooni aeg on 15-20 aastat. Eesti järgib oma õigusloomes Euroopa õigust, ega soovi konkurentsitingimuste erinevust meie tootjate kahjuks. Euroopa õigus põhineb uusimatel teadusandmetel ning miinimumtingimusi täiustatud puurides peetakse sobivaks. Kui Euroopa seadusandjad otsustavad nõudeid läbi direktiivide muutmise karmistada, rakendame ka meie rangemaid nõudeid.</p>	
<p>26. Sigadel sabade lõikamise keelustamist (va meditsiinilisel vajadusel ning üksnes piisava tuimestusega) ja rangemate pidamise tingimuste kehtestamist, kastreerimise tuimestuseta läbiviimine tuleb keelata</p>	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u> Loomakaitseaduse § 9. Veterinaarsed menetlused sätestab sabade lõikamise just nii, nagu ettepanekus kirjas. Üle seitsmepäevaste põrsaste tuimestuseta kastreerimine on praegu keelatud. Alla seitsmepäevaste põrsaste tuimestusega kastreerimine on toetusalune loomade heaolu toetuse meetme alusel. Pidamistingimusi reguleerib ministri 2002.a määrus nr 80. Määrus 80 on muutmisel, muudatused jõustuvad 2021. Määruse muudatus: paragrahvi 18 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt: „(2) Lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud veterinaarseid menetlusi ei tehta regulaarselt. Silmahammaste ja saba lõikamine on lubatud üksnes juhul, kui emiste nisadel või teiste sigade kõrvadel või sabadel esineb vigastusi ning muud sigade pidamise keskkonda ja loomkoormust arvestades rakendatud ennetavad meetmed sabade närimise ja muude voomade vältimiseks ei ole andnud tulemusi. Otsuse silmahammaste või saba lõikamise vajaduse kohta teeb veterinaararst.”; Uue sõnastuse järgi saabki sabade rutiinne lõikamine nende närimise vältimise eesmärgil olla võimalik vaid meditsiinilistel kaalutlustel.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös seakasvatajatega.</p>
<p>27. Eluskalade ja -vähkide toiduks müümise keelamist jaekaubanduses</p>	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u> Loomakaitseaduses sellekohased sätted puuduvad.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös kalamajanduse ekspertidega, vajadusel muudetakse õigusakte.</p>
<p>28. Uimastamata koorikloomade keetmise keelustamist</p>	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u> Loomakaitseaduses sellekohased sätted puuduvad.</p>	<p>Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse kalamajanduse</p>

		ekspertidega, vajadusel muudetakse õigusakte.
29. Loomade religioosse hukkamise keelustamist	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Hetkel reguleerib loomakaitse seadus ja ministri 2012 a määrus nr. 93. Loa alusel on lubatud Eesti moslemi ja juudi kogukonna liikmete oma tarbeks. Määruses on sätestatud tapmise läbiviimise nõuded ja kord. Algselt soovisime religiooset tapmist keelustada, kuid eelnõu vastu olid nii Keskkonnaministeerium, kui Siseministeerium kes rõhutasid Põhiseadusega ette nähtud usuvabadust. Euroopa Liidu õigus võimaldab erisust uimastamata tapmise näol teatud tingimustel. Praktikas pole meil seda toimunud vähemalt 10 aastat. Puuduvad selleks tunnustatud tapamajad ja vastavad seadmed.</p>	
30. Veiste pidamisele rangemate normide kehtestamist, sh vasikate emast eraldamise ja võõrutamise regulatsiooni kehtestamist	<p><u>MeM-i vastutusallas.</u> Hetkel kehtivad ministri 2009. a määrus 90 ja 2002 a määrus 78 kehtestavad nõuded nii veiste kui vasikate pidamisele. Nõuded on kooskõlas nii EN põllumajandusloomade kaitse konventsiooni, kui ka nõukogu vastavate direktiivide sätetega.</p> <p>Euroopa Liidu harmoneeritud nõuded on vajalikud konkurentsitingimuste ühtlustamise tagamiseks. Vasikad eraldatakse emadest ja teistest vasikatest nende tervise huvides ja infektsioonide levimise tõkestamiseks. Hea tervis on hea heaolutaseme eelduseks.</p>	Ettepanekut rangemate nõuete osas ja selle mõjusid analüüsitakse koostöös veisekasvatajatega, vajadusel muudetakse õigusakte
31. Tapamajade tapaliinidele, loomade vastuvõtu kohtadesse ning uimastamise- ja pidamise bokssidesse kaamerate paigaldamise kohustuse ja toimuva tegevuse jäädvustamise ning talletatud teabe säilitamise kohustuste kehtestamist	<p><u>Ei ole MeM-i vastutusallas.</u> Jälgimisseadete paigaldamine kohustuslikus korras ei ole loomakaitse seaduse alusel võimalik. Praktikas on kõigis suuremates tapamajades olemas jälgimissüsteemid. Eelkõige tootjate huvides, kes soovivad paremat stressivaba liha kvaliteeti. Neile seadmetele ja salvestustele on ligipääs ka järelevalveametnikel.</p>	
32. Karusloomakasvanduste sulgemist, toetame MTÜ Loomus vastavat algatust	Ettepanek on <u>Riigikogu</u> liikmete algatatud eelnõuna Riigikogu menetluses	15.10.2020 esimene lugemine lõpetatud.

	MeM-i on oma negatiivse seisukoha keelustamise suhtes koos põhjendustega Riigikogule esitanud ja see on dokumendiregistris vabalt saadaval.	
33. EN Lemmikloomade kaitse Euroopa konventsiooniga ühinemist	<p><u>MeM-i vastutusalas.</u></p> <p>Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetest lähtuvalt on Euroopa Liit jätnud lemmikloomade valdkonna liikmesriikide endi reguleerida. Oleme sisuliselt kõik konventsiooni põhimõtted Eesti õigusesse üle võtnud.</p> <p>Liitumine oleks formaalne.</p>	Ettepanek vajab kaalumist ja poliitilist otsust.

* Petitsiooniga ei ole kaasas põhjendusi ega selgitusi. Sellest tulenevalt oleme koostanud vastused ja lahendused selle põhjal, mida petitsioonist on võimalik välja lugeda.